

شماره:

۱۰/۱۳۴۰۹۸۴

تاریخ:

۱۳۹۷/۱۱/۳۰

پیوست:

باسمه تعالی

لایحه «ساماندهی منابع آلاینده دیزل در محیط‌های کارگاهی و عمرانی شهر تهران»

ماده واحده: در اجرای بند (ب) ماده واحده مصوبه «الزام شهرداری تهران به ساماندهی موتورهای دیزل با کاربرد زمینی، ماشین آلات عمرانی و ناوگان خدمات و حمل و نقل عمومی و خدمات شهری» مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۱۵ شورای محترم اسلامی شهر تهران و با عنایت به مواد (۲)، (۶)، (۱۷) و (۲۹) «قانون هوای پاک» مصوب ۱۳۹۶/۰۵/۲۶ و آیین‌نامه‌های مربوطه و همچنین با لحاظ ماده (۳) «آیین‌نامه اجرایی نحوه انجام معاینه و صدور برگ معاینه فنی خودرو» مصوب ۱۳۹۳/۰۹/۱۹ و دستورالعمل مربوطه، شهرداری تهران مکلف است از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این مصوبه، نسبت به انجام مفاد ذیل اقدام نماید:

تبصره یکم: کلیه ماشین آلات عمرانی دیزلی و دیزل ژنراتورهای مورد استفاده در عملیات ساخت و ساز اماکن، ابنیه، راه‌ها و تونل‌ها در سطح شهر تهران موظفند نسبت به اخذ تاییدیه «معاینه فنی محیط زیستی» مربوطه اقدام نمایند. سازوکار اجرایی دریافت و تمدید این تاییدیه جهت ماشین آلات متحرک و ثابت، از طریق سامانه مخصوصی که توسط «ستاد مرکزی معاینه فنی خودروهای تهران» ظرف یک (۱) ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این مصوبه راه‌اندازی خواهد شد اعلام می‌گردد.

تبصره دوم: به منظور کنترل آلودگی صوتی تولید شده توسط ماشین آلات دیزل ژنراتور در پروژه‌های ساختمانی و عمرانی، دستگاه‌های مذکور می‌بایست توسط محفظه و یا عایق جاذب صوت استاندارد، مطابق مشخصات فنی مورد تایید اداره کل محیط زیست و توسعه پایدار شهرداری محصور گردد.

تبصره سوم: معاونت شهرسازی و معماری شهرداری تهران موظف است در ظهر پروانه ساختمانی یک بند با موضوع «لزوم برخورداری تاییدیه معاینه فنی محیط زیستی تجهیزات موتوری دیزلی» تعریف نموده و نسبت به اجرای آن مطابق مفاد این مصوبه اقدام نماید.

تبصره چهارم: کارشناسان بازدید نواحی شهرداری موظفند در بازدیدهای ادواری و مستمر از پروژه‌های ساختمانی، نسبت به بررسی اعتبار تاییدیه معاینه فنی ماشین آلات دیزل و همچنین وجود محفظه و یا عایق جاذب صوت استاندارد در صورت استفاده از دیزل ژنراتور، اقدام نموده و نسبت به ثبت و ضبط اطلاعات و تصویر مدارک مربوطه در زونکن

شماره:

۱۰/۱۳۴۰۹۸۴

تاریخ:

۱۳۹۷/۱۱/۳۰

پیوست:

کارگاهی اقدام نمایند. کارشناسان مزبور می‌بایست در صورت مشاهده استفاده از تجهیزات فاقد اعتبار معاینه فنی و یا عدم وجود محفظه و یا عایق جاذب صوت استاندارد در صورت استفاده از دیزل ژنراتور، تا زمان رفع مشکل، مطابق بند ۲۰ ماده ۵۵ قانون شهرداری، از ادامه پروژه جلوگیری نمایند. به منظور کنترل بیشتر در این زمینه مسئولیت نظارت عالیه بر عهده اداره محیط زیست و توسعه پایدار مربوط به هر منطقه خواهد بود.

تبصره پنجم: معاونت فنی و عمرانی موظف است در شرایط خصوصی پیمان پروژه‌های عمرانی شهری، یک بند با موضوع «الزام برخورداری تاییدیه معاینه فنی محیط زیستی تجهیزات موتور دیزلی» و همچنین یک بند با مضمون ذیل پیش‌بینی نماید:

«در صورت استفاده از تجهیزات فاقد معاینه فنی و یا عدم وجود محفظه و یا عایق جاذب صوت استاندارد در صورت استفاده از دیزل ژنراتور، تا زمان رفع مشکل، آخرین صورت وضعیت در دست بررسی حداکثر تا ۳۰ درصد تعلیق می‌گردد و در صورت عدم رفع، حداکثر تا ۱۰ درصد از رقم مطالبات و یا سایر تضامین پیمان، کسر خواهد شد.

تبصره ششم: ادارات محیط زیست و توسعه پایدار شهرداری مناطق بیست و دو گانه شهرداری تهران با هماهنگی دستگاه نظارت مقیم در پروژه‌های عمرانی، مکلفند نسبت به بررسی اعتبار معاینه فنی ماشین‌آلات دیزل مورد استفاده در پروژه‌های عمرانی شهری و همچنین وجود محفظه و یا عایق جاذب صوت استاندارد در صورت استفاده از دیزل ژنراتور، اقدام نموده و در صورت مشاهده عدم اعتبار معاینه فنی ماشین‌آلات دیزل و یا عدم وجود محافظ یا عایق جاذب صوت استاندارد، مطابق قسمت اخیر تبصره پنجم اقدام نموده و گزارش وضعیت مزبور را طی صورتجلسه‌ای جهت بررسی و درج در پرونده پیمانکار به معاونت فنی و عمرانی منطقه مربوطه ارسال نمایند.

تبصره هفتم: ستاد مرکزی معاینه فنی خودروهای تهران مکلف است در سامانه موضوع تبصره (۱) این مصوبه، امکان درخواست شهرداری تهران مبنی بر تست مجدد تجهیزات دیزل در حال استفاده در پروژه‌های ساختمانی و عمرانی را فراهم نماید. ستاد مکلف است ۱۵ روز قبل از اتمام زمان اعتبار معاینه فنی تجهیزات موضوع این مصوبه، نسبت به ارسال پیامک آگاه‌سازی به مالک و پیمانکار استفاده کننده، اقدام نماید.

شهردار تهران

تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۳۰

شماره: ۱۰/۱۳۴۰۹۸۴

پیوست:

«گزارش توجیهی»

در اجرای بند (ب) ماده واحده مصوبه «الزام شهرداری تهران به ساماندهی موتورهای دیزل با کاربرد زمینی، ماشین آلات عمرانی و ناوگان خدمات و حمل و نقل عمومی و خدمات شهری» مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۲ شورای محترم اسلامی شهر تهران در خصوص «سازو کار ارایه مشوق، جرایم و نیز ضمانت های اجرایی برای پروژه های ساختمانی و عمرانی در خصوص تولید یا کاهش آلودگی هوا، ذرات معلق و آلودگی صوتی» و با عنایت به مواد (۲)، (۶)، (۱۷) و (۲۹) «قانون هوای پاک» مصوب ۱۳۹۶/۰۵/۲۶ و آیین نامه های مربوطه و همچنین با لحاظ ماده (۳) «آیین نامه اجرایی نحوه انجام معاینه و صدور برگ معاینه فنی خودرو» مصوب ۱۳۹۳/۰۹/۱۹ و دستورالعمل مربوطه، «لایحه ساماندهی منابع آلاینده دیزل در محیط های کارگاهی و عمرانی شهر تهران» جهت طرح و تصویب در شورای محترم اسلامی شهر تهران تقدیم می گردد.

شماره:

۱۰/۱۳۴۰۹۸۴

تاریخ:

۱۳۹۷/۱۱/۳۰

پیوست:

باسمه تعالی

جناب آقای مهندس هاشمی
رئیس محترم شورای اسلامی شهر تهران

با سلام و احترام

در اجرای بند (ب) ماده واحده «مصوبه الزام شهرداری تهران به ساماندهی موتورهای دیزل با کاربرد زمینی، ماشین آلات عمرانی و ناوگان خدمات و حمل و نقل عمومی و خدمات شهری» مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۱۵ شورای محترم اسلامی شهر تهران، به پیوست لایحه «ساماندهی منابع آلاینده دیزل در محیط های کارگاهی و عمرانی شهر تهران» منضم به گزارش توجیهی مربوطه جهت سیر مراحل تصویب در آن شورای محترم تقدیم می گردد.

سرور حامی
شهردار تهران

رونوشت:

- سرکار خانم دکتر اشرفی، معاون محترم برنامه ریزی، توسعه شهری و امور شورا جهت اطلاع و اقدام لازم.
- جناب آقای دکتر پورسیدآقایی، معاون محترم حمل و نقل و ترافیک جهت اطلاع و اقدام لازم.
- جناب آقای مهندس معزی، معاون محترم فنی و عمرانی جهت اطلاع و اقدام لازم.
- جناب آقای یزدانی، معاون محترم خدمات شهری و محیط زیست جهت اطلاع و اقدام لازم.
- جناب آقای گلپایگانی، معاون محترم شهرسازی و معماری جهت اطلاع و اقدام لازم.

۹۷/۱۱/۱۷ & ۱۲۸۶۸۱۷

تاریخ: ۱۳۹۷/۱۲/۸

شماره: ۳۶۲۷۲/۱۶۰

پیوست: ۰

بسم الله الرحمن الرحيم

به: سرکار خانم زهرا صدر اعظم نوری

عضو محترم شورا و رئیس کمیسیون سلامت، محیط زیست و خدمات شهری

موضوع: ارجاع لایحه ساماندهی منابع آلاینده دیزل در محیط های کارگاهی و عمرانی شهر تهران

سلام علیکم؛

به پیوست تصویر نامه شماره ۱۰/۱۳۴۰۹۸۴ مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۳۰ جناب آقای پیروز حناچی شهردار محترم تهران در خصوص لایحه « ساماندهی منابع آلاینده دیزل در محیط های کارگاهی و عمرانی شهر تهران » را ایفاد می نماید. لایحه مزبور به صورت عادی ارائه و به شماره ۱۶۰/۳۵۲۷۶ مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۳۰ در دبیرخانه شورای اسلامی شهر تهران ثبت و در صد و بیست و پنجمین جلسه رسمی شورا منعقد در تاریخ ۱۳۹۷/۱۲/۰۵ اعلام وصول شده است. ضمن ارجاع لایحه مزبور به آن کمیسیون به عنوان کمیسیون اصلی سپاسگزار است وفق مقررات موضوعه و بندهای چهارم، پنجم و ششم ماده چهاردهم (۱۴) آیین نامه اجرایی تشکیلات، انتخابات داخلی و امور مالی شوراهای اسلامی شهرها مصوب ۱۳۷۸/۱/۱۱ هیأت وزیران و ماده یازدهم (۱۱) و سیزدهم (۱۳) دستورالعمل نحوه اداره جلسات، رأی گیری و بررسی پیشنهادهای واصل شده به شورا مصوب ۱۳۹۲/۲/۱۹ شورای عالی استانها، گزارش نهایی آن کمیسیون دال بر تأیید یا رد عین لایحه و یا انجام اصلاحات در متن آن را تا تاریخ ۱۳۹۸/۰۱/۲۰ به دفتر هیأت رئیسه و مصوبات شورای اسلامی شهر تهران ارسال فرمایید تا متعاقباً در دستور کار صحن علنی شورا قرار گیرد. م/ ۵/۷۷۹

محسن هاشمی رفسنجانی
رئیس شورای اسلامی شهر تهران

رونوشت: - جناب آقای پیروز حناچی شهردار محترم تهران بازگشت به لایحه مزبور جهت استحضار و دستور هماهنگی.

- روسای محترم کمیسیونهای شهرسازی، معماری، برنامه و بودجه، عمران و حمل و نقل؛ نظارت و حقوقی؛ فرهنگی، اجتماعی با تصویر لایحه مزبور جهت استحضار و ارائه گزارش به کمیسیون اصلی و دفتر هیأت رئیسه و مصوبات.

- اعضای محترم هیأت رئیسه شورای اسلامی شهر تهران جهت استحضار.

- رئیس محترم مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهرداری تهران جهت اعلام نظر کارشناسی به شورای اسلامی شهر تهران و دفتر هیأت رئیسه و مصوبات.

- دفتر هیأت رئیسه و مصوبات جهت پی گیری (۵/۷۷۹).

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهر تهران

شماره: ۱۶۰/۱۱۷۰۰
تاریخ: ۱۳۹۸/۰۴/۲۹
پیوست: ۱

رئیس محترم شورای اسلامی شهر تهران - جناب آقای محسن هاشمی رفسنجانی

موضوع: اعلام نظر کمیسیون سلامت محیط زیست و خدمات شهری در خصوص لایحه ساماندهی منابع آلاینده دیزل در محیط های کارگاهی و عمرانی شهر تهران

باسلام و احترام

بازگشت به نامه شماره ۱۶۰/۳۶۲۷۲ به تاریخ ۱۳۹۷/۱۲/۰۸ درخصوص «لایحه ساماندهی منابع آلاینده دیزل در محیط های کارگاهی و عمرانی شهر تهران» به استحضار می رساند موضوع در جلسه کمیسیون سلامت، محیط زیست و خدمات شهری مورد پس بحث و بررسی قرار گرفت. به پیوست نظر کمیسیون سلامت، محیط زیست و خدمات شهری جهت استحضار و طرح در صحن علنی شورای اسلامی شهر تهران ایفاد می گردد.

زهره صدراعظم نوری
عضو و رئیس کمیسیون سلامت و محیط زیست
شورای اسلامی شهر تهران

رونوشت: سرکارخانم دکتر خداکرمی، نایب رئیس محترم کمیسیون سلامت، محیط زیست و خدمات شهری، جهت استحضار
جناب آقای مهندس میلانی، عضو محترم کمیسیون سلامت، محیط زیست و خدمات شهری، جهت استحضار
دبیر محترم کمیسیون سلامت محیط زیست و خدمات شهری شورای اسلامی شهر تهران - جناب آقای سید یاسر نبی زاده- جهت آگاهی
دفتر هیات ریسه و مصوبات جهت اقدام لازم

لایحه « ساماندهی منابع آلاینده دیزل در محیط‌های کارگاهی و عمرانی شهر تهران »

ماده واحده: در اجرای بند (ب) ماده واحده مصوبه «الزام شهرداری تهران به ساماندهی موتورهای دیزل با کاربرد زمینی، ماشین آلات عمرانی و ناوگان خدمات و حمل و نقل عمومی و خدمات شهری» ابلاغی به شماره ۱۶۰/۲۲۸۱/۳۴۴۴۹ به تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۲ شورای محترم اسلامی شهر تهران و با عنایت به مواد (۲)، (۶)، (۱۷)، و (۲۹) «قانون هوای پاک» مصوب ۱۳۹۶/۰۵/۲۶ و آیین‌نامه‌های مربوطه و همچنین با لحاظ ماده (۳) «آیین‌نامه اجرایی نحوه انجام معاینه و صدور برگ معاینه فنی خودرو» مصوب ۱۳۹۳/۰۹/۱۹ و دستورالعمل مربوطه، شهرداری تهران مکلف است از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این مصوبه، نسبت به انجام مفاد زیر اقدام نماید:

یک (۱): کلیه مالکین ماشین آلات عمرانی دیزلی و موتور دیزل زمینی مورد استفاده در عملیات ساخت و ساز اماکن، ابنیه، راه‌ها و تونل‌ها و کارگاه‌های ساختمانی در سطح شهر تهران موظفند نسبت به اخذ تأییدیه «گواهی محیط زیستی» برای ماشین آلات مذکور اقدام نمایند. شهرداری تهران (ستاد مرکزی معاینه فنی و سازمان فن آوری اطلاعات شهرداری تهران) موظف هستند حداکثر ظرف ۳ ماه از تاریخ ابلاغ این مصوبه نسبت به طراحی و فعال سازی سامانه‌ای ویژه با قابلیت ثبت مشخصات پروژه عمرانی و ساخت و ساز شهری که در آن موتورهای دیزلی زمینی تحت بهره برداری قرار دارند اقدام نمایند. این سامانه می‌بایست به گونه‌ای طراحی گردد تا متقاضی با امکان ثبت کامل مشخصات پروژه بتواند نسبت به دریافت نوبت مراجعه بازدید به شکل برخط اقدام نموده و در عین حال با دریافت کد رهگیری از طریق آن و یا سامانه پیامکی از روند پذیرش درخواست خود آگاه گردد.

دو (۲): شهرداری تهران (ستاد مرکزی معاینه فنی خودروهای تهران) موظف است با بهره‌گیری از اطلاعات درج شده در سامانه نسبت به کنترل برخورداری و یا اعتبار گواهی محیط زیستی تحت راهبری در پروژه عمرانی اقدام و در صورت نیاز نسبت به اعزام واحد سیار مجهز، به محل و پایش میزان کدوری دود موتورهای دیزلی زمینی و در صورت نیاز، سنجش سطح آلاینده‌های آنان حسب ضوابط و حدود مجاز (ابلاغی سازمان حفاظت محیط زیست) اقدام نموده و در صورت احراز شرایط جهت صدور گواهی محیط زیستی اقدام کند.

سه (۳): به منظور کنترل آلودگی صوتی تولید شده توسط ماشین آلات دیزل زمینی در پروژه‌های ساختمانی شهری و عمرانی، دستگاه‌های مذکور می‌بایست بر اساس دستورالعمل پیوست مصوبه مطابق مشخصات فنی و استانداردهای ذکر شده، الزامات محیط زیستی را دارا باشند.

چهار (۴): معاونت شهرسازی و معماری شهرداری تهران موظف است در ظهر پروانه ساختمانی یک بند با موضوع رعایت الزامات محیط زیست و «لزوم برخورداری تأییدیه گواهی محیط زیستی ماشین آلات موتوری دیزلی» را درج و نسبت به اجرای آن مطابق مفاد دستورالعمل این مصوبه اقدام کند.

پنج (۵): کارشناسان بازدید نواحی شهرداری موظفند در بازدیدهای ادواری و مستمر از پروژه های ساختمانی نسبت به بررسی الزامات محیط زیستی تعیین شده در دستورالعمل پیوست این مصوبه را کنترل و اعتبار تاییدیه گواهی محیط زیستی ماشین آلات دیزل اقدام نموده و درخصوص ثبت و ضبط اطلاعات و تصویر مدارک مربوطه در مستندات کارگاهی اقدام نمایند. کارشناسان مزبور می بایست در صورت مشاهده استفاده از تجهیزات و ماشین آلات آلاینده گواهی محیط زیستی و در صورت استفاده از موتور دیزل زمینی، تا زمان رفع مشکل از فعالیت ماشین آلات مربوطه جلوگیری نمایند. به منظور کنترل بیشتر در این زمینه مسئولیت نظارت عالیه بر عهده اداره محیط زیست و توسعه پایدار مربوط به هر منطقه خواهد بود.

شش (۶): شهرداری تهران موظف است در شرایط خصوصی پیمان پروژه های عمرانی شهری، موضوع رعایت الزامات محیط زیستی تعیین شده در دستورالعمل پیوست این مصوبه و «لزوم برخورداری گواهی محیط زیستی تجهیزات موتوری دیزلی» را درج نماید.

هفت (۷): در صورت استفاده از تجهیزات فاقد گواهی محیط زیستی و یا عدم رعایت الزامات دستورالعمل در صورت استفاده از موتور دیزل زمینی، تا زمان رفع مشکل، ضمن توقف فعالیت ماشین آلات مربوطه آخرین صورت وضعیت در دست بررسی (حداکثر تا ۱۰ درصد مطالبات) تعلیق شده و در صورت عدم رفع، حداکثر تا ۳ درصد از رقم مطالبات و یا سایر تضامین پیمان، به شرح فرمول قید شده در دستورالعمل پیوست کسر خواهد شد و همچنین برای پیمانکارانی که دستورالعمل را رعایت نمایند در شاخص ها و امتیازهای تشویقی فنی برای شرکت در سایر پروژه ها لحاظ خواهد شد.

هشت (۸): ادارات محیط زیست و توسعه پایدار مناطق بیست و دوگانه شهرداری تهران با هماهنگی دستگاه اجرایی و نظارت مقیم در پروژه های عمرانی و یا منطقه مربوطه، مکلفند نسبت به بررسی رعایت الزامات محیط زیست و اعتبار گواهی محیط زیستی ماشین آلات دیزل مورد استفاده در پروژه های عمرانی و ساخت و ساز شهری و همچنین رعایت تمهیدات استاندارد صوت در صورت استفاده از ماشین آلات و موتور دیزل زمینی، اقدام نموده و در صورت عدم اعتبار گواهی محیط زیستی ماشین آلات دیزل و موتورهای زمینی مطابق ضوابط تعیین شده در دستورالعمل اقدام و گزارش وضعیت مزبور را طی صورتجلسه ای جهت بررسی و درج در پرونده پیمانکار به معاونت فنی و عمرانی منطقه و سازمان مجری ارسال نمایند و در مورد ساختمان های عمومی و خصوصی مراتب در پرونده های شهرسازی درج گردد.

نه (۹): ستاد مرکزی معاینه فنی خودروهای تهران مکلف است در سامانه موضوع بند (۱) این مصوبه، امکان ثبت و درخواست شهرداری تهران مبنی بر تست مجدد تجهیزات دیزل در حال استفاده در پروژ های ساختمانی شهری و عمرانی را فراهم نماید و ستاد مکلف است ۱۵ روز قبل از اتمام زمان اعتبار گواهی محیط زیستی تجهیزات موضوع این مصوبه، نسبت به ارسال پیامک آگاه سازی به مالک و پیمانکار استفاده کننده، جهت تست دوره ای مجدد اقدام کند.

۵۵ (۱۰): این مصوبه به انضمام دستورالعمل اجرایی پیوست از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا بوده و کلیه واحدهای اجرایی ذیربط شهرداری تهران موظف به عملیاتی نمودن بخش های مرتبط و همکاری با شرکت کنترل کیفیت هوا به عنوان دبیرخانه مصوبه خواهند بود.

دستورالعمل کنترل و کاهش آلودگی ماشین آلات و موتورهای دیزلی

در پروژه های عمرانی و شهری

هدف

هدف از تدوین این دستورالعمل کنترل و کاهش آلاینده ها و پیامدهای محیط زیستی ناشی از فعالیتهای موتورهای دیزلی زمینی و ماشین آلات راهسازی و عمرانی و شهری و اقدامات پیشگیرانه و کنترلی جهت کنترل، کاهش آلودگی و همچنین ارتقا کیفیت محیط زیست می باشد.

۱- دامنه کاربرد و مفاهیم:

این دستورالعمل در کلیه کارگاه ها و کارخانه های ساختمانی و عمرانی شهر تهران لازم الاجرا می باشد.

- **پیشگیری از آلودگی محیط زیست:** استفاده از فرآیندها، روش های کاری، فن آوری ها، مواد، محصولات، خدمات یا انرژی (به صورت جداگانه یا ترکیبی از آن ها) که موجب پیشگیری، کاهش یا کنترل ایجاد، پخش یا تخلیه هرگونه آلاینده یا مواد زاید، به منظور کاهش پیامدهای نامطلوب بر محیط زیست شود.

- **سیستم مدیریت محیط زیستی:** بخشی از سیستم مدیریت HSE سازمان که برای توسعه و اجرای خط مشی HSE سازمان و مدیریت جنبه های محیط زیستی مورد استفاده قرار می گیرد.

- **عملکرد محیط زیستی:** نتایج قابل اندازه گیری جنبه های محیط زیستی یک فعالیت شامل آلودگی خاک، آب و هوا.

- **موتورهای دیزلی:** موتورهایی که با سوخت دیزل کار می کنند و به دو صورت زمینی (ثابت) و یا ماشین آلات عمرانی یا ساختمانی مورد بهره برداری قرار می گیرند.

- **گواهی محیط زیستی:** گواهی است که حسب آن احراز شرایط و الزامات محیط زیستی جهت انتشار حد مجاز کدردی دود برای موتورهای دیزلی را تأیید و تصدیق می نماید. این گواهی دارای مدت اعتبار مشخص بوده و از سوی ستاد مرکزی معاینه فنی خودروهای تهران به شکل فیزیکی و یا الکترونیکی صادر می شود.

- **موتورهای دیزلی زمینی:** موتورهایی هستند که با سوخت دیزل کار نموده و جهت تأمین انرژی مورد نیاز ژنراتورهای برق در کارگاه های ساختمانی و پروژه های عمرانی و شهری مورد استفاده قرار می گیرند.

- **سامانه ویژه ثبت اطلاعات:** سامانه ای است که با نظارت و درخواست ستاد مرکزی معاینه فنی خودروهای تهران توسط سازمان فاوای شهرداری تهران در بستر وب طراحی شده و وظیفه ثبت اطلاعات کارگاه های ساختمانی و پروژه عمرانی دارای دیزل و ماشین آلات کارگاهی - ثبت اطلاعات موتورهای دیزلی زمینی مورد کاربری در پروژه - مشخصات مجری پروژه عمرانی - مشخصات متقاضی دریافت گواهی محیط زیستی، نوبت دهی، اطلاع رسانی و صدور کد پیگیری و صدور گواهی محیط زیستی را عهده دار خواهد بود. نتایج مربوط به صدور و یا عدم صدور گواهی به همراه تاریخ اعتبار آن با قابلیت گزارش گیری در بانک اطلاعاتی این سامانه ثبت و ذخیره می گردد.

-**آلودگی هوا:** عبارت است از انتشار یک یا چند آلاینده اعم از آلاینده های جامد، مایع، گاز، پرتوهای یون ساز و غیره یون ساز، بو و صدا در هوای آزاد به صورت طبیعی یا انسان ساخت، به مقدار و مدتی که کیفیت هوا را به گونه ای تغییر دهد که برای سلامت انسان و موجود زنده، فرآیندهای بوم شناختی و آثار و ابنیه زیان آور بوده و یا سبب از بین رفتن یا کاهش سطح رفاه عمومی می گردد.

-**آلودگی صوتی (براساس آیین نامه اجرایی ماده ۲۹ قانون هوای پاک به تاریخ ۹۷/۶/۲۷):** پخش و انتشار هر گونه صدا و ارتعاش بیش از حد مجاز

۲- مسئولیت ها:

- مسئولیت تدوین، به روز رسانی بخشنامه ها و بازنگری دستورالعمل امور پیمانکاران شهرداری بر عهده معاونت فنی و عمرانی و برای ساختمان های خصوصی و عمومی بر عهده معاونت شهرسازی و معماری شهرداری تهران می باشد.
- مسئولیت نظارت و پیگیری بر حسن اجرای دستورالعمل در مناطق، سازمان ها و شرکت های هدف بر عهده شهرداران، مدیران عامل سازمان ها و شرکت ها و در پروژه ها بر عهده سرپرست کارگاه می باشد.

۳- گردش کار:

بخش اول: الزامات مربوط به پروژه های عمرانی و پیمانکاران طرف قرارداد شهرداری

۳-۱- استانداردهای آلایندهای هوا برای موتورهای دیزلی

با عنایت به اهمیت بررسی دوده در آگروز موتورهای دیزلی، تست موتورهای دیزلی مطابق با جدول ذیل انجام خواهد شد:

جدول ۱- حد مجاز کدرسنجی

سطح معاینه فنی	فناوری		حدود مجاز کدري در آزمون کدر سنجی (m^{-1})
معمولی	بدون تجهیزات پس پالایش		۲
			۲/۸
	عمر کمتر از ۵ سال		
	عمر بیشتر از ۵ سال		

تبصره یک: آزمون کدري سنجی موتورهای دیزلی مورد استفاده در کارگاه های عمرانی بر عهده ستاد معاینه فنی شهرداری می باشد.

۳-۲- استانداردهای آلودگی صوتی برای موتورهای دیزلی زمینی

منابع تولید صدا از یک دیزل ژنراتور عبارتند از:

- صدای مکانیکی موتور
- صدای آگزوز
- صدای فن خنک کننده
- صدای آلترناتور (ترکیبی از حرکت هوای خنک و اصطکاک ناشی از سیم پیچ الکتریکی)
- صدای حاصل از جریان القایی
- صدای ناشی از ارتعاشات مکانیکی و قطعات ساختاری

- منابع ایجاد آلودگی صدا در محل پروژه های ناشی از ساخت و ساز می تواند با رعایت نکات زیر کنترل و کاهش یابد:

- استفاده از موانع آکوستیک (این موانع می توانند شامل: ورقه های از جنس فولاد یا دیوارهای بتنی که بین آنها با شن و ماسه پر شده است، ورقه های فولادی سبکتر مناسب برای محوطه باشند)
- محصور کردن تجهیزات پرسرو صدای ثابت
- استفاده از عایق صوتی (این عایق ها می توانند شامل: فوم آکوستیک، فوم پلی اورتان، فایبر گلاس و ... باشند)
- استفاده از اتصالات قابل ارتجاع بر روی خطوط سوخت رسانی، و آگزوز و کانال های انتقال برق در هنگام استقرار موتور دیزل ژنراتور در کارگاه جهت کاهش ارتعاش
- نصب کاهنده صدای فن با تنظیم جریان هوا با زاویه ۹۰ درجه هنگام ورود و خروج هوا به منبع تغذیه
- نصب کاهنده صدای آگزوز (این کاهنده ها در سه سطح مسکونی، صنعتی و بحرانی/بیمارستانی وجود دارد)
- قرار گرفتن در حداکثر فاصله از منبع (با دو برابر شده فاصله از منبع به میزان ۶ دسی بل صدا کاهش می یابد)
- کاهش صدا از طریق تعمیر و نگهداری مناسب ماشین آلات و تجهیزات

با عنایت به اهمیت بررسی آلودگی صوتی موتورهای دیزلی زمینی در سطح شهر، تست موتورهای دیزلی زمینی مطابق با جدول ذیل انجام خواهد شد:

جدول ۲- حد مجاز آلودگی صوتی

نوع منطقه	واحد	ساعت ۲ الی ۲۲ Leq (۳۰ min)	ساعت ۲۲ الی ۲ Leq (۳۰ min)
پهنه مسکونی	دسی بل	۵۵	۴۵
پهنه تجاری- مسکونی	دسی بل	۶۰	۵۰
پهنه تجاری- اداری	دسی بل	۶۵	۵۵
پهنه مسکونی- صنعتی	دسی بل	۷۰	۶۰
پهنه صنعتی	دسی بل	۷۵	۶۵

تبصره دو (۲): کنترل آلاینده‌گی صوتی موتورهای دیزل در کارگاه های عمرانی بر عهده سرپرست کارگاه و اداره محیط زیست مناطق ۲۲ گانه شهرداری و سازمان/شرکت مربوطه می باشد.

ساز و کار تشویق و تنبیه پیمانکاران پروژه های شهرداری تهران

الف- در موارد زیر پیمانکاران مشمول تنبیه و جریمه می شوند:

۱- عدم اخذ و ارائه گواهی های محیط زیستی و برگ معاینه فنی ماشین آلات عمرانی، خودروهای نقلیه راه سازی

۲- عدم اخذ و ارائه گواهی های محیط زیستی موتورهای دیزلی

ب- سطوح تنبیه و جریمه پیمانکاران :

تنبیه و جریمه پیمانکاران در سطوح زیر انجام می گردد :

۱- جلوگیری از فعالیت ماشین آلات و موتورهای دیزلی فاقد معاینه فنی و گواهی محیط زیستی

۲- تعلیق آخرین صورت وضعیت در دست بررسی حداکثر تا ۱۰٪ از مطالبات و سایر تضامین پیمان

۳- کسر از مطالبات پیمانکار حداکثر تا ۳٪ مبلغ اولیه مطالبات و سایر تضامین پیمان مطابق الگوی ذیل:

در کلیه قراردادهای پیمان های فنی و عمرانی ذیل بندهای قرارداد، موضوع جرایم استفاده از ماشین آلات غیر مجاز و فاقد گواهی درج و با توجه به تعداد و نوع ماشین آلات و همچنین مدت پیمان، محاسبه می گردد. از تقسیم هزینه در نظر گرفته شده (هزینه ماشین آلات درج شده در قرارداد) بر مدت پیمان و تعداد ماشین آلات مبلغ تقریبی روزانه برای هر ماشین (با

توجه به دسته بندی ماشین آلات) مورد استفاده بدست می آید. میزان جریمه در کارگاه به شرح فرمول زیر محاسبه می گردد.

هزینه روزانه (در نظر گرفته شده در قرارداد) ماشین مورد نظر $\times$ تعداد روزهای فاقد گواهی = جریمه کسر شده
ج- سازوکار تشویق و تنبیه پیمانکاران شهرداری تهران ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل در شورای عالی فنی شهرداری تهران تصویب و به اجرا گذارده می شود.

بخش دوم: پروژه های بخش خصوصی و عمومی (ساخت و سازهای شهری)

- ۱- شهرداری تهران مکلف است در زمان بازدیدهای ادواری و مستمر از پروژه های ساختمانی نسبت به کنترل مطلوبیت شرایط محیط زیستی تجهیزات و ادوات مورد کاربری و بررسی اعتبار گواهی محیط زیستی ماشین آلات عمرانی و موتورهای دیزلی اقدام نموده و نسبت به ثبت و ضبط اطلاعات مربوطه در مستندات کارگاهی به نحو مقتضی اقدام نمایند.
- ۲- در صورت مشاهده استفاده از تجهیزات فاقد گواهی محیط زیستی (اتمام مدت اعتبار) از ادامه فعالیت موتورهای دیزلی تا زمان دریافت گواهی محیط زیستی جلوگیری به عمل آید و در صورت عدم تمکین از دستور توقف فعالیت این تجهیزات، ضمن جلوگیری از صدور هرگونه گواهی، مشمول جریمه نیز می گردد. جریمه مذکور از قرار مبلغ دو میلیون ریال بابت هر روز فعالیت موتورهای دیزلی فاقد اعتبار معاینه فنی محیط زیستی تعیین می گردد.
- ۳- در مفاد مستندات صدور پروانه ساختمانی مربوط به احداث ساختمان، عبارتی تحت عنوان "برخورداری از گواهی محیط زیستی تجهیزات موتوری ماشین آلات عمرانی (دیزلی) بکار گرفته شده در پروژه"، اضافه شده و به اطلاع و امضای مالک رسانده شود. همچنین در صورت استفاده از موتور دیزل زمینی، به منظور کنترل آلودگی صوتی تولید شده توسط این ماشین آلات می بایست دستگاه مذکور در اتاقک جاذب صوت و یا تجهیزات مشابه استاندارد با تایید مهندس ناظر محصور گردد.
- ۴- رعایت استانداردهای آلاینده های هوا برای موتورهای دیزلی
- با عنایت به اهمیت بررسی دوده در آگروز موتورهای دیزلی، تست موتورهای دیزلی مطابق با جدول ۱ این دستورالعمل انجام خواهد شد:

تبصره سه (۳): کنترل و تست آلاینده های هوای ماشین آلات مستقر و موتورهای دیزلی در کارگاه های عمرانی ساختمان های عمومی و خصوصی بر عهده ستاد معاینه فنی شهرداری می باشد و پایش استانداردهای آلودگی صوتی موتورهای دیزلی زمینی مطابق با جدول ۲ این دستورالعمل انجام خواهد شد.

جمهوری اسلامی ایران

شماره: ۱۶۰/۳۸۳۰۴

تاریخ: ۱۳۹۷/۱۲/۲۷

پست:

جناب آقای مهندس هاشمی رفسنجانی

رئیس محترم شورای اسلامی شهر تهران

موضوع: در جواب: ارجاع لایحه ساماندهی منابع آلاینده دیزل در محیط های کارگاهی و عمرانی شهر تهران

سلام علیکم

احتراماً بازگشت به نامه شماره ۱۶۰/۳۶۲۷۲ مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۰۸ لایحه «ساماندهی منابع آلاینده دیزل در محیط های کارگاهی و عمرانی شهر تهران» نظر کمیسیون نظارت و حقوقی به شرح ذیل تقدیم می گردد:

لایحه موصوف دارای ایرادات ماهوی و شکلی بشرح ذیل می باشد:

۱- در لایحه مزبور اصول قانون نویسی رعایت نگردیده به عنوان مثال به جای استفاده از «اعداد» یا «بند» از «تبصره» استفاده نموده اند که به نظر صحیح نمی باشد. بر اساس اصول قانون نویسی از تبصره زمانی استفاده می شود که بخواهند بر اصلی تخصیص بزنند یا اینکه اصلی را به علت گنگ بودن با ذکر تبصره ای شرح و توضیح بدهند.

۲- در متن مصوبه از واژه «معاینه فنی زیست محیطی» استفاده گردیده است، در حالی که این اصطلاح گنگ و نامفهوم است، لذا باید مقدمتاً این اصطلاح را توضیح و شاخصه های آن را بیان نمایند.

۳- با توجه به تصویب قانون هوای پاک در سال ۱۳۸۳ با نظر لایحه تقدیمی شهرداری موضوعیت ندارد، چون همگان بر اساس قانون موصوف ملزم به اخذ معاینه فنی و رعایت استانداردها هستند، لذا لایحه شهرداری اقدام مضاعفی است.

۴- همچنین در خصوص ضمانت اجرای در نظر گرفته شده در لایحه به نظر تمامی آنها بر خلاف ضمانت اجرای احصاء شده در بند ۲۰ ماده ۵۵ قانون شهرداری ها و مواد ۱۷ و ۲۹ قانون هوای پاک است، به نوعی مجازات مضاعف محسوب می شوند.

سید ابراهیم امینی
رئیس کمیسیون نظارت و حقوقی
شورای اسلامی شهر تهران

رونوشت: عضو و رئیس محترم کمیسیون سلامت محیط زیست و خدمات شهری شورای اسلامی شهر تهران - سرکار خانم زهرا صدراعظم نوری - جهت استحضار

عضو و رئیس محترم کمیته حقوقی و امور بین الملل شورای اسلامی شهر تهران - جناب آقای علی اعطا - جهت استحضار

جمهوری اسلامی ایران

شماره: ۱۶۰/۳۶۶۷۶

تاریخ: ۱۳۹۷/۱۲/۲۰

پیوست: ۱

عضو و رئیس محترم کمیسیون سلامت محیط زیست و خدمات شهری شورای اسلامی شهر تهران - سرکار خانم زهرا
صدر اعظم نوری

موضوع: در جواب: ارجاع لایحه ساماندهی منابع آلاینده دیزل در محیط های کارگاهی و عمرانی شهر تهران

سلام علیکم

احتراماً، عطف به رونوشت نامه شماره ۱۶۰/۳۶۶۷۲ به تاریخ ۹۷/۱۲/۰۸ با موضوع لایحه «ساماندهی منابع آلاینده دیزل در محیط های کارگاهی و عمرانی شهر تهران»، پیشنهادات کمیسیون عمران و حمل و نقل به شرح پیوست جهت استحضار و جمع بندی ذیل کمیسیون اصلی ایفاد می گردد.

محمد علیخانی

عضو و رئیس کمیسیون عمران و حمل و نقل
شورای اسلامی شهر تهران

رونوشت: رئیس محترم شورای اسلامی شهر تهران - جناب آقای محسن هاشمی رفسنجانی جهت استحضار
معاون مصوبات اداره کل اداری و اجرایی و رئیس دفتر هیئت رئیسه شورای اسلامی شهر تهران - جناب آقای محمد باقری
دبیر کمیسیون عمران و حمل نقل شورای اسلامی شهر تهران - جناب آقای محمدعلی کرونی

جمهوری اسلامی ایران

بسمه تعالی

کمیسیون عمران و حمل و نقل شورای اسلامی شهر تهران

گزارش بررسی لایحه «ساماندهی منابع آلاینده دیزل در محیط های کارگاهی و عمرانی شهر تهران»

الف) بررسی سوابق قانونی مرتبط:

۱) مصوبه شورای اسلامی شهر تهران مورخ ۹۵/۱۲/۱۵ با عنوان «الزام شهرداری تهران به ساماندهی موتورهای دیزل با کاربرد زمینی، ماشین آلات عمرانی و ناوگان خدمات و حمل و نقل عمومی و خدمات شهری» به خصوص بند ب ماده واحد به شرح ذیل:

ب) ساز و کار ارایه مشوق، جرایم و نیز ضمانت های اجرایی برای پروژه های ساختمانی و عمرانی در خصوص تولید یا کاهش آلودگی هوا، ذرات معلق و آلودگی صوتی توسط معاونت شهرسازی و معماری و فنی و عمرانی شهرداری تهران و با نظارت شرکت کنترل کیفیت هوا ظرف مدت شش (۶) ماه در قالب لایحه تدوین و جهت تصویب به شورای اسلامی شهر تهران ارائه و ارسال شود. این ساز و کار باید مشخصاً حاوی اقداماتی در خصوص نحوه صدور تأییدیه های زیست محیطی برای موتورهای دیزلی زمینی (تولید داخل یا دستگاه های جدید وارداتی توسط خودرو سازان) و برگ معاینه فنی خودرو برای وسایط نقلیه راه سازی و عمرانی با رعایت موارد قانونی مندرج در دستورالعمل ماده سوم (۳) آیین نامه اجرایی نحوه انجام معاینه فنی و صدور برگ معاینه فنی خودرو و نیز سایر قوانین مربوطه در حوزه فعالیت شهرداری تهران باشد.

ب) بررسی لایحه و ارائه پیشنهادات:

۱) در بند ب مصوبه شورا، بر لزوم ارائه سازوکار تأییدیه تبصره یکم لایحه ارسالی تأییدیه های زیست محیطی برای موتورهای دیزلی زمینی تأکید شده است ولی این موضوع در لایحه ارسالی تأمین نشده و صرفاً در تبصره

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهر تهران

شماره:

تاریخ:

پیوست:

یکم، به راه اندازی سامانه ای برای صدور تاییدیه برای ماشین آلات متحرک و ثابت در محیط های کارگاهی ظرف مدت یک ماه اشاره شده است.

۲) در بند ب مصوبه شورا، تاکید بر ارائه سازوکار جرایم برای ماشین آلات متحرک و ثابت آلاینده شده است که در متن لایحه مورد توجه قرار نگرفته است. با توجه به وجود تعریف جرایم جزای نقدی ذیل ماده ۱۷ و ۲۹ قانون هوای پاک برای سامانه های احتراقی آلاینده و ماشین آلات آلاینده، پیشنهاد می شود که در تبصره چهارم لایحه ارسالی، موضوع معرفی متخلفان به مراجع قضایی برای پرداخت جرایم نقدی وفق مفاد قانون هوای پاک نیز اضافه شود.

۳) در بند د مصوبه شورا، بر لزوم ارائه ساز و کارهای مورد نیاز برای معاینه فنی سیار خودروهای دیزلی خاص ظرف مدت شش ماه از تاریخ ابلاغ مصوبه تاکید شده است. با توجه به اینکه وجود این سازوکار، پیشنیاز اجرای برخی بندهای لایحه ارسالی می باشد لذا ضروری است گزارش کاملی از فرآیند اجرای بند الف، ج، د و ح مصوبه شورا در قالب گزارش توجیهی این لایحه ارائه گردد تا بتوان در فرآیند اصلاح و تصویب این لایحه به تصمیم گیری لازم رسید.

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهر تهران

شماره: ۱۶۰/۱۳۶۵۷
تاریخ: ۱۳۹۸/۰۵/۱۵
پست:
آنی

بسمه تعالی

اعضای محترم شورای اسلامی شهر تهران

سلام علیکم

احتراماً، اصلاحیه برنامه صد و شصتمین جلسه رسمی پنجمین دوره شورای اسلامی شهر تهران، ری و تجریش که به صورت عادی در روز یکشنبه سوم شهریور ماه ۱۳۹۸ از ساعت ۸:۴۵ لغایت ۱۱ در محل تالار شورا برگزار می شود به شرح ذیل اعلام می گردد.

الف - قرائت آیاتی از کلام الله مجید

ب - نطق پیش از دستور توسط :

- جناب آقای بشیر نظری عضو محترم شورای اسلامی شهر تهران.

- جناب آقای علی اعطا عضو محترم شورای اسلامی شهر تهران .

ج - دستور جلسه

۱ - انتخاب اعضای هیأت رئیسه شورای اسلامی شهر تهران (سال سوم دوره پنجم).

۲ - بررسی طرح « الزام شهرداری تهران به ایجاد سامانه اطلاعاتی فضای سبز شهر تهران » به شماره ثبت ۱۶۰/۲۶۰۴۸ مورخ ۹۷/۹/۱۱ یک فوریت طرح در صد و شصتین جلسه رسمی شورا مورخ ۹۷/۹/۱۸ به تصویب رسیده است و قرائت گزارش کمیسیون اصلی (سلامت، محیط زیست و خدمات شهری) به شماره ثبت ۱۶۰/۱۰۹۶۶ مورخ ۹۸/۴/۲۳

۳ - بررسی پلاک ثبتی ۳۹۱۴/۱۹۹ با توجه به نظریه کمیسیون ماده ۷ آئین نامه اجرایی ماده یکم (۱) قانون اصلاح لایحه قانونی حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها و قرائت گزارش کمیسیون شهرسازی و معماری به شماره ۹۸/۳/۱۱ مورخ ۱۶۰/۱۷۶/۱۳۰۰۲

۴- بررسی پلاک ثبتی ۳۷/۲۶۳۵۴/۲ و ۳۷/۲۶۳۵۴/۱ با توجه به نظریه کمیسیون ماده ۷ آئین نامه اجرایی ماده یکم (۱) قانون اصلاح لایحه قانونی حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها و قرائت گزارش کمیسیون شهرسازی و معماری به شماره ۱۷۷/۱۳۰۰۳/۱۶۰/م مورخ ۹۸/۳/۱۱

۵- بررسی پلاک ثبتی ۷۰/۴۱۹۳۹ با توجه به نظریه کمیسیون ماده ۷ آئین نامه اجرایی ماده یکم (۱) قانون اصلاح لایحه قانونی حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها و قرائت گزارش کمیسیون شهرسازی و معماری به شماره ۹۸/۳/۱۱ مورخ ۱۶۰/۱۷۳/۱۲۹۹۹

۶- بررسی پلاک ثبتی ۳۵۵۸/۱۳ با توجه به نظریه کمیسیون ماده ۷ آئین نامه اجرایی ماده یکم (۱) قانون اصلاح لایحه قانونی حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها و قرائت گزارش کمیسیون شهرسازی و معماری به شماره ۹۸/۴/۹ م مورخ ۱۶۰/۲۴۹/۱۳۰۷۵

۷- بررسی پلاک ثبتی ۳۴۱۶/۹/۱ با توجه به نظریه کمیسیون ماده ۷ آئین نامه اجرایی ماده یکم (۱) قانون اصلاح لایحه قانونی حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها و قرائت گزارش کمیسیون شهرسازی و معماری به شماره ۹۸/۴/۹ مورخ ۱۶۰/۲۵۴/۱۳۰۸۰

۸- بررسی پلاک ثبتی ۶۲۴۰/۱۱ با توجه به نظریه کمیسیون ماده ۷ آئین نامه اجرایی ماده یکم (۱) قانون اصلاح لایحه قانونی حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها و قرائت گزارش کمیسیون شهرسازی و معماری به شماره ۹۸/۳/۱۱ مورخ ۱۶۰/۱۷۴/۱۳۰۰۰

۹- بررسی لایحه شماره ۹۸۴/۱۳۴۰ مورخ ۹۷/۱۱/۳۰ شهردار محترم تهران در خصوص « ساماندهی منابع آلاینده دیزل در محیط های کارگاهی و عمرانی شهر تهران » به شماره ثبت ۱۶۰/۳۵۲۷۶ مورخ ۹۷/۱۱/۳۰ و قرائت گزارش کمیسیون اصلی (سلامت ، محیط زیست و خدمات شهری) به شماره ثبت ۱۶۰/۱۱۷۰۰ مورخ ۹۸/۴/۲۹

۱۰- بررسی لایحه شماره ۱۰/۴۲۳۱۲۸ مورخ ۹۸/۴/۲۳ شهردار محترم تهران در خصوص «افزایش انتصاب جوانان در تصدی پست های مدیریتی و ارتقاء سهم و نقش آنان در مدیریت شهرداری تهران» به شماره ثبت ۱۶۰/۱۰۹۴۳ مورخ ۹۸/۴/۲۳ و قرائت گزارش کمیسیون (برنامه و بودجه) به شماره ثبت ۱۶۰/۱۲۳۳۸ مورخ ۹۸/۵/۲

محسن هاشمی رفسنجانی
رئیس شورای اسلامی شهر تهران